

Glossary in Serbian

(translation: Tijana Ilić)

Capabilities Approach Теорија о способностима

Теорија о способностима потиче од хуманистичке теорије економике благостања, Амартја Сене и Марте Нусбаум. Теорија сагледава људски развоја као процес који омогућава личну аутономију и слободу, како у мислима тако и у делању.

Када се примени на образовање, теорија подразумева људски потенцијал у значењу „ слобода битисања“ и „слобода рада“. Док у основном значењу подразумева способност читања и писања.

Теорију о способностима истраживачи користе да покажу губитак људског потенцијала на примеру када жене и девојке немају приступ основном образовању.

GeoCapabilities Гео - способности

У Гео-способностима, развијање људског потенцијала подразумева способност размишљања и разумевања на посебан начин - са географским знањем и идејама.

Гео-способности појашњавају улогу коју географско знање и размишљање игра у развоју образоване особе. То је особа способна да сагледа свет из перспективе дисциплине. Географско знање нам помаже да разумемо свет изван нашег свакодневног искуства.

То је разлог због чега су "способности" различите од општих компетенција и трансферзалних вештина као што су тимски рад, комуникација и планирање.

Попут Амартја Сене, не желимо да идентификујемо листу "способности" којом би мерили или процењивали. Географско размишљање, било оно научно, историјско или уметничко, не може се свести на чек листу.

Али користећи географске идеје и перспективе помаже нам да сагледамо свет на нови начин. Пружа посебан и снажан увид. Доприноси развоју људских способности, јер омогућава оштрије, критичко размишљање о изборима и одлукама које утичу на нечији живот.

Curriculum Making

Стварање наставног програма

Наставни програм је практична евиденција о размишљању о наставном програму. Један карактеристичан аспект размишљања о наставном програму је уважавање "циљева" или "исхода". Дакле, за разлику од планирања лекција која се често управљају по специфичним циљевима учења и активностима учења, израда наставног програма се бави дугорочним исходима. То је више стратегијски од планирања лекције. Током студија, наставник доноси наставни програм како би се омогућио ученицима да размишљају географски.

Стварање наставног програма је, дакле, умеће професионалног "балансирања". Наставник треба да избалансира неколико приоритета: потребе и интересе ученика; сврху и посебне карактеристике предмета; опште образовне приоритете; ширих друштвени контекст школе, као и образовање за грађанство, и здрави стилови живота.

Стварање наставног програма је конструкт из програма англосаксонских традиционалних студија. Геоспособности показују да имају сличне конотације и мотиве са предметном дидактиком у нордијској и немачкој традицији.

Curriculum Leadership

Лидерство наставним програмом

Лидерство наставним програмом повезано је са израдом наставног плана и програма. Наставници су лидери када су ангажовани да размишљају о наставном програму. Практични резултат лидерства је направити ефективан наставни програм.

У Геоспособностима, наставници имају професионалну одговорност да буду лидери наставног програма. Тешко је замислити развијање дисциплинарног знања код деце и младих где лидерство не постоји.

Curriculum Advocacy

Представљање наставног програма

Представити значи: показати, јавно подржати одређени програм или политику - и дати препоруку како се програм може достићи.

Када наставници прихвате лидерство често морају да објашњавају своје разлоге и своје поступке колегама, школским саветницима, родитељима и ученицима. То је представљање наставног програма. Можда и најмоћнији начин за наставнике да буду "представници" наставног програма је кроз њихове професионалне поступке.

Curriculum Artefact Наставни материјал

Важан део "лидерства" је способност да се одреди и створи наставни материјал. Производ наставног програма је наставни материјал који има посебну важност.

То је снимак, песма, текст, слика, дијаграм, мапа, графикон, који је изабран зато што представља богат извор података и зато што може да мотивише ученика на одговор.

Готово увек наставни материјал је само део целокупне „екологије“ часа. Али је кључни, незабораван део. Каже се да јенаставни материјал створен или направљен, зато што му је неопходан образован и вешт наставник да га види, а онда искористи његов пуни потенцијал (слику, график, текст или оно шта је изабрано).

Powerful Disciplinary Knowledge (PDK) Дисциплинарно знање

Дисциплинарно знање је облик знања, често апстрактно и теоријско, које омогућава особи да разуме, интерпретира, и размишља о свету. Ослања се на идеје и концепте пореклом из академских дисциплина. Предметни наставници, као што су наставници географије, омогућавају ученицима да науче како да користе географске знања да размишљају, објашњавају, предвиђају и замишљају другачију будућност. Због своје специјализоване, концептуалне и често такмичарске природе, предмет најчешће мора да предаје обучен и образован наставник, и зато је мало вероватно да се може научити стицањем из неформалних ситуација и свакодневних искустава.

Vignette Слика

Кратак пример дисциплинарног знања у контексту часа географије. Географска лекција је описана, а затим анализирана, у смислу питања:

"Где се налази дисциплинарно знање?"

'Како се одиграва развијање дисциплинарног знања?'

Широк спектар слика дисциплинарних знања доступне су на сајту Геоспособности за тренинг наставника и илуструју вредност одређеног географског знања - за размишљање, тумачење, и разумевање различитих тема и области.

Subject Didactics Предметна дидактика

Предметна дидактика истражује предавање, учење и наставу специфичних школских предмета. Дидактика географије је заинтересована за наставу, поучавање и учење географије. Појмови "дидактика" и "предметна дидактика" потичу из немачке литературе и такође су у широкој употреби у нордијским земљама.

Предметна дидактика је начин да се повежу основне идеје академске дисциплине са ширим циљевима образовања. Дидактика географије тако повезује географију као дисциплину са образовним наукама. Нагласак је на разумевање географије као предмета и њеним посебним карактеристикама, а затим на примени географских перспектива у наставној пракси.

Thinking Geographically Географско размишљање

Географско размишљање представља младима Земљу као "мислени објекат", пре него као "место искуства". Географско размишљање помаже нам да испитамо многе контексте света кроз систематско упућивање на препознатљиво организовање концепта „место, простор и животне средине“. Мноштво материјалних концепта (људски и физички феномени на површини Земље), су истражени у смислу њихових просторних односа на нивоу размера, од локалног ка глобалном. Географско размишљање омогућено је комбинацијом 'широко' описног знања света, разумевања односа и примењеног размишљања.

Three Futures Три футура

Три Футура (Футур 1, Футур 2 и Футур 3) је истраживачки изум. Омогућава нам да разликујемо три сценарија наставног програма. Три сценарија су на неки начин карикатуре. Али као и већина карикатура, они садрже елементе истине:

Футур 1 је наставни програм који се састоји од тога да је "дато" знање статично и неоспорно. Наставник испоручује чињенице.

Футур 2 је на много начина одговор на недостатке у преносном наставном програму. Предмети су неформални, опште вештине доведене до изражаја, а учење како се учи постаје главни циљ.

Футур 3 враћа одговорност наставника (који су више од "помагача" у учењу). За разлику од Футура 1, знање је изазовно.

динамично и подложно аргументима. Студенти се подстичу на размишљање како 'боље' знање може бити истакнуто.

Геоспособности подржавају Футур 3 наставни програм, који је ојачан „дисциплинарним знањем“. Ово је наставни програм ангажовања.